

Odbor za vanjske poslove

2017/2012(INI)

23.1.2018

MIŠLJENJE

Odbora za vanjske poslove

upućeno Odboru za prava žena i jednakost spolova

o provedbi zajedničkog radnog dokumenta službi (SWD(2015)0182) naslovljenog „Rodna jednakost i jačanje položaja žena: vanjskim odnosima EU-a u razdoblju 2016. – 2020. do preobrazbe života djevojčica i žena“ (2017/2012(INI))

Izvjestiteljica za mišljenje: Beatriz Becerra Basterrechea

PA_NonLeg

PE612.256v02-00

2/10

AD\1143871HR.docx

HR

PRIJEDLOZI

Odbor za vanjske poslove poziva Odbor za prava žena i jednakost spolova da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uvrsti sljedeće prijedloge:

- uzimajući u obzir Konvenciju Vijeća Europe iz 2011. o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji,
- A. budući da bi se vanjskim djelovanjem Europske unije trebalo promicati ostvarivanje ljudskih prava kako je utvrđeno u Općoj deklaraciji o ljudskim pravima i drugim međunarodnim instrumentima zaštite ljudskih prava te usmjeravati razvojnu suradnju i izradu programu u svim sektorima i fazama postupka izrade programa;
- B. budući da je u petom cilju održivog razvoja utvrđeno da rodna jednakost i jačanje položaja žena i djevojčica nisu samo temeljno ljudsko pravo nego i nužan preduvjet za održiv svijet u kojem vladaju mir i blagostanje; budući da ako ženama i djevojčicama bude omogućen ravnopravan pristup obrazovanju, zdravstvenoj skrbi i dostojanstvenim radnim mjestima, kao i predstavništvo u postupcima donošenja političkih i ekonomskih odluka, to će poticati održiva gospodarstva te doprinositi društvu i čovječanstvu općenito; budući da bi EU i njegove države članice trebale kao prioritet jamčiti ženama pristup pristojnom dohotku, zemlji, baštini i prirodnim resursima, koji su ključni faktori za ostvarivanje njihove neovisnosti; budući da jačanje ekonomskog položaja žena mora imati ključnu ulogu u Akcijskom planu za ravnopravnost spolova (GAP);
- C. budući da će se 2018. obilježiti 70. godišnjica donošenja Opće deklaracije o ljudskim pravima te da se na načelu jednakosti temelji vizija ljudskih prava Povelje Ujedinjenih naroda iz 1945., u kojoj se navodi da ljudska prava i temeljne slobode trebaju biti dostupni svim ljudskim bićima „bez diskriminacije na temelju rase, spola, jezika ili vjere”;
- D. budući da u Rezoluciji od 3. listopada 2017. o sužavanju prostora za djelovanje civilnog društva u zemljama u razvoju¹ Parlament ističe izrazitu važnost rodne jednakosti i jačanja položaja žena putem vanjskih odnosa EU-a;
- E. budući da je Konvenciju o pravima djeteta potpisalo 195 zemalja i obvezujuće je naraviti da je riječ o ključnom instrumentu za rješavanje pitanja ugroženosti djevojčica te potrebe da im se pruži posebna zaštita i skrb;
- F. budući da se rodna jednakost ubraja među zajedničke vrijednosti na kojima se temelji europska politika susjedstva, premda nedostaju jasni ciljevi i konkretnе aktivnosti u tom području; budući da je razina političke participacije i predstavništva žena u zemljama koje čine susjedstvo EU-a niska;
- G. budući da je uključenost muškaraca i dječaka u poboljšanje rodne jednakosti važna za povećanje prava žena i djevojčica;
- H. budući da se ratifikacija i učinkovita provedba Istanbulske konvencije od strane svih

¹ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2017)0365.

zemalja, uključujući države članice EU-a, moraju smatrati prioritetima za nadolazeće godine s obzirom na njihovu važnost u jamčenju bolje provedbe politika ravnopravnosti spolova;

1. smatra da su se iz perspektive zaštite ljudskih prava Akcijskim planom za ravnopravnost spolova (GAP II) učinkovito ojačale koordinacija i koherentnost EU-a tijekom prve godine njegove provedbe, a njegov je glavni cilj pružiti podršku napretku EU-a i njegovih 28 država članica u ostvarenju ciljeva Programa održivog razvoja do 2030. te ciljeva utvrđenih Konvencijom o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena (CEDAW), Pekinškom platformom za djelovanje i Akcijskim programom iz Kaira:
2. napominje da su najsuvremenija istraživanja o politikama i čvrsti dokazi ključni načini stjecanja znanja o rodnoj ravnopravnosti i jačanju položaja žena koji za cilj imaju razvijanje politika i strategija kojima se jača kapacitet Unije da rodnu ravnopravnost učini stvarnom; stoga traži od ESVD-a i Komisije da posebnu pozornost posvete cilju osiguravanja izvršavanja neovisne procjene provedbe mjera utvrđenih u Prilogu 1. Akcijskom planu za ravnopravnost spolova;
3. ističe da je potrebno iskoristiti mogućnosti digitalnog doba kako bi se u potpunosti postigla rodna jednakost; napominje da se pristup digitalnom obrazovanju mora osigurati na lokalnoj razini kako bi se ojačao položaj žena u političkom i ekonomskom smislu i smanjile razlike u rodnoj zastupljenosti u području digitalnih tehnologija; napominje da pristup internetu i vještine korištenja informacijskim i komunikacijskim tehnologijama omogućavaju ženama i djevojčicama da uče o svojim pravima te da ravnopravno s muškarcima sudjeluju u modernom društvu, čime se, s druge strane, potiče gospodarstvo te povećava dobrobit za sve;
4. napominje da osjetljive situacije koje se odnose na povrede ljudskih prava, pristup pravosuđu, ekstremno siromaštvo i diskriminatorne politike ili režime drugačije utječu na muškarce i žene te da su rodne uloge i odnosi važni za razumijevanje prilika i prepreka za izgradnju države; napominje da Akcijski plan za ravnopravnost spolova II treba u širem smislu uključiti rodnu jednakost u spektar ljudskih prava kao i u kontekst i praksi dobrog upravljanja;
5. podsjeća da se Ugovorom iz Lisabona povećala uloga delegacija EU-a te da one sada imaju središnju ulogu u provedbi Akcijskog plana za ravnopravnost spolova; napominje da su delegacije EU-a prva kontaktna točka za koordinaciju napora EU-a s međunarodnim partnerima u predmetnoj zemlji te ističe kako je potrebno da one osiguraju provedbu politika, uključujući integraciju, zaštitu i promicanje rodne ravnopravnosti; pozdravlja imenovanje kontaktnih točaka za rodna pitanja u delegacijama te poziva na pravilno vrednovanje rada jer su zadaće povezane s ulogom kontaktne točke za rodna pitanja dodatne u odnosu na njihove glavne i druge zadaće; napominje da je od ključne važnosti da delegacije i kontaktne točke za rodna pitanja temeljito razumiju rodni kontekst kako bi ga mogle promicati u strateškim ciljevima zemalja, njihovu dijalogu, programima i projektima kao i u njihovoj provedbi; poziva potpredsjednicu Komisije / visoku predstavnici Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku te ESVD da osmisle jasne operativne smjernice u pogledu uloge kontaktnih točaka u delegacijama kako bi mogli djelovati kao istinski savjetnici o ljudskim pravima te kako bi im se omogućilo da učinkovito izvršavaju svoje zadaće;

6. izražava žaljenje što prema posljednjim dostupnim statistikama ESVD-a samo jednu petinu voditelja delegacija EU-a čine žene, što je trenutno manje od referentnog udjela žena na čelnim položajima misija EU-a iz 2014.; žali, nadalje, što je među sedam posebnih predstavnika EU-a samo jedna žena; također naglašava da žene čine samo 25 % osoblja u civilnim misijama zajedničke sigurnosne i obrambene politike (ZSOP) te da ne postoje dostupni sveobuhvatni statistički podaci o sudjelovanju žena u vojnim misijama i operacijama ZSOP-a; poziva EU da promiće veće sudjelovanje žena u procesima održavanja i stvaranja mira te vojnim i civilnim misijama EU-a za upravljanje kriznim situacijama; poziva ESVD i Vijeće da povedu primjerom i da smjesta poduzmu korektivne mjere kako bi se povećalo sudjelovanje žena u vanjskim misijama te da povećaju broj žena imenovanih na više i istaknute položaje u EU-u, a osobito u delegacijama EU-a;
7. izražava žaljenje zbog toga što su prema izvješću ESVD-a iz studenog 2016. u samo nekoliko misija EU-a u okviru ZSOP-a organizirane obuke o spolnom ili rodno utemeljenom uzinemiravanju te napominje da 2015. nije bilo prijavljenih slučajeva spolnog ili rodno utemeljenog uzinemiravanja, zlostavljanja ili nasilja u okviru misija ZSOP-a; ističe važnost pridržavanja politike nulte tolerancije u slučajevima spolnog ili rodno uvjetovanog uzinemiravanja kao i pružanja potpore institucijskim strukturama usredotočenima na sprečavanje spolnog ili rodno uvjetovanog nasilja; poziva ESVD i države članice da pruže potporu svim naporima usmjerenima na borbu protiv spolnog ili rodno uvjetovanog nasilja u međunarodnim operacijama održavanja mira te da se pobrinu za učinkovitu zaštitu zviždača i žrtava;
8. traži od svih institucija i političkih aktera koji su uključeni u razvoj vanjskog djelovanja EU-a da prednost daju usklađenosti s Konvencijom o pravima djeteta, njezinim protokolima i relevantnim međunarodnim sporazumima kako bi se djeci osigurala posebna zaštita i skrb naglašava važnost potpune ratifikacije Konvencije o pravima djeteta kako bi ona postala prva univerzalno ratificirana konvencija UN-a o ljudskim pravima; traži da se promiču jačanje položaja i ljudska prava djevojčica imajući pri tome na umu da jačanje položaja djevojčica zahtijeva njihovo aktivno i ravnopravno sudjelovanje u postupcima donošenja odluka; ističe da bi se ove točke trebalo smatrati ključnim elementima u provedbi Akcijskog plana za ravnopravnost spolova (GAP II); također traži poštovanje Konvencije UN-a o pravima osoba s invaliditetom i njezinih protokola u svrhu zaštite prava žena i djevojčica s invaliditetom; ističe da se djevojčice migrantice, posebno ako su bez pratnje, nalaze u osjetljivom položaju i potrebna im je zaštita u skladu s pravilima međunarodnog prava; izražava zabrinutost zbog alarmantnog povećanja broja neprijavljene djece koja su rođena daleko od zemlje porijekla svojih roditelja, što je problem koji pogađa mnoge djevojčice;
9. naglašava važnost obrazovanja o reproduktivnom zdravlju žena i djevojčica te podsjeća na to da obrazovanje potiče osnaživanje žena i prevenciju spolno prenosivih bolesti; naglašava važnost kontinuirane provedbe obveza EU-a u pogledu jačanja fizičkog i psihičkog integriteta djevojčica i žena; ističe da je politika EU-a u području ljudskih prava i rodne ravnopravnosti uvjerljiva samo u onoj mjeri u kojoj postoji dosljednost između njegovih vanjskih i unutarnjih politika; snažno osuđuje ponovno uvođenje i širenje tzv. pravila „globalnog blokiranja“ i njegov utjecaj na globalno pružanje zdravstvene skrbi ženama i djevojčicama te na njihova prava; ponavlja svoj poziv EU-u, kao i državama članicama, da popune bilo kakav nedostatak finansijskih sredstava u

području spolnog i reproduktivnog zdravlja i prava, koristeći europska sredstva namijenjena za financiranje razvoja; napominje da je cilj Akcijskog plana za ravnopravnost spolova (GAP II) osnažiti žene kako bi imale kontrolu nad svojim spolnim i reproduktivnim životom; poziva ESVD i Komisiju da svoje napore ponajprije usmjeri prema trećim zemljama koje i dalje zabranjuju pobačaj bez obzira na okolnosti; ponovno poziva Komisiju da aktivno obavještava svoje humanitarne partnere o svojoj politici prema kojoj se, u slučajevima kada trudnoća ugrožava život žene ili djevojke ili uzrokuje nepodnošljivu patnju, međunarodnim humanitarnim pravom i/ili međunarodnim pravom o ljudskim pravima može opravdati omogućivanje sigurnog pobačaja;

10. naglašava da bi se Komisija i države članice trebale boriti protiv svih oblika nasilja nad ženama, bez obzira je li riječ o fizičkom, psihološkom, socijalnom ili ekonomskom nasilju, i kao prioritet utvrditi pristup obrazovanju i borbu protiv rodnih stereotipa kojima se djevojčice i dječaci izlažu od najranije dobi; pozdravlja globalnu i višegodišnju inicijativu EU-a i Ujedinjenih naroda pod nazivom Spotlight, usmjerenu na iskorjenjivanje svih oblika nasilja nad ženama i djevojčicama, jer se njome usmjerava pozornost na to pitanje te ga se stavlja u središte napora za postizanje rodne jednakosti i jačanja položaja žena, u skladu s Programom održivog razvoja do 2030., te poziva na njezinu učinkovitu provedbu;
11. napominje da je jačanje položaja djevojčica i žena jedan od navedenih ciljeva vanjskog djelovanja EU-a u okviru globalne strategije za zajedničku vanjsku i sigurnosnu politiku; napominje da uloga žena u mirovnim pregovorima i posredovanju u obliku u kojem se uzima u obzir u GAP-u II nije dovoljna; naglašava važnu ulogu žena u promicanju dijaloga i izgradnji povjerenja, stvaranju saveza za mir i pružanju različitim perspektivama o tome što znače mir i sigurnost, posebno kada je riječ o sprečavanju i rješavanju sukoba i obnovi nakon sukoba; napominje da promicanje ženskih prava u zemljama u kojima vladaju krize ili sukobi osnažuje zajednice i čini ih otpornijima; pozdravlja imenovanje glavne savjetnice ESVD-a za rodna pitanja i provedbu Rezolucije Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda br. 1325 o ženama, miru i sigurnosti; potiče snažnije djelovanje država članica EU-a i međunarodne zajednice preko Ujedinjenih naroda kako bi se učinkovitije ublažio utjecaj sukoba na žene i djevojčice kao i stanja nakon sukoba; poziva Komisiju da pruži podršku novoj globalnoj mreži kontaktnih točaka za žene, mir i sigurnost; napominje važnost Rezolucije 2250 Vijeća sigurnosti UN-a o mladima, miru i sigurnosti kao i pronalaska najboljih mogućih načina na koje EU može provesti tu rezoluciju;
12. izražava žaljenje zbog seksualnog nasilja koje se protiv žena i djevojčica koristi kao ratno oružje te ga osuđuje; poziva da se poduzmu sve mjere kako bi se zajamčila njihova zaštita, među ostalim pružanjem sigurnih utočišta za njih i njihovu djecu; poziva EU da se pobrine za zaštitu žena i djevojčica u sukobima, osobito kada je riječ o žrtvama seksualnog nasilja povezanog sa sukobima, genitalnom sakaćenju žena ili prisilnim brakovima; ističe da se silovanje koristi kao ratno oružje te ga stoga uvijek treba osuđivati i iskorjenjivati; smatra da je ključno potpuno sigurno jamčenje sve potrebne zdravstvene skrbi ženama žrtvama ratnog silovanja, uključujući omogućavanjem pristupa sigurnim pobačajima, kako je predviđeno međunarodnim humanitarnim pravom; snažno žali zbog toga što, prema studiji Europskog parlamenta o provedbi GAP-a II, trenutačnim se programiranjem, po svemu sudeći, u kriznim

situacijama ili teškim sukobima marginalizira rodna dimenzija;

13. poziva EU da pomnije obrati pozornost na kvalitativne aspekte u svojim procjenama, među ostalim na porast samopouzdanja i samopoštovanja kod žena i djevojčica, na promjene u odnosima moći u društvu općenito te na pokazatelje kojima se obuhvaćaju nebrojivi aspekti društvenih, gospodarskih i političkih promjena te jačanja položaja žena i djevojčica; ističe važnost podizanja razine osviještenosti u društvima općenito kao i usredotočenja na konkretnе skupine i ljudе kako bi se došlo do zajedničkog poimanja uzroka i posljedica rodne nejednakosti;
14. izražava zabrinutost zbog toga što se tematskom prioritetu u pogledu političkih i građanskih prava, posebno političkih i građanskih prava žena i djevojčica, ne posvećuje dovoljno pažnje prilikom provedbe GAP-a II te poziva da se više pozornosti posveti organizacijama i borcima za prava žena; ističe da je važno da žene sudjeluju na svim razinama političkog procesa i u javnom životu te stoga naglašava potrebu da se ženama zajamči pravedan pristup političkoj sferi u svojstvu glasača, kandidata, izabranih dužnosnika i javnih službenika; poziva da se ženskim političkim kandidatima omogući obuka koja će im pomoći u povećanju njihovih znanja i sposobnosti; podsjeća da jačanje položaja žena ne može biti povezano samo s pristupom tržištu rada s obzirom na to da napredak treba postići u mnogim drugim područjima kao što su političko predstavljanje, pravna zaštita i zdravlje, i to ponajprije uz pomoć obrazovanja;
15. poziva na uspostavu namjenske proračunske linije za rodnu ravnopravnost kako bi se na vidljiviji način pokušalo riješiti pitanje političkog sudjelovanja i zastupljenosti žena u EU-u i njegovim susjednim zemljama; naglašava da bi ti programi u potpunosti trebali biti integrirani u ciljeve i programe organizacije UN Women te bi se njima trebali odrediti mjerljivi ciljevi u svrhu redovitog praćenja napretka u području rodne ravnopravnosti u istočnom i južnom susjedstvu, ojačati suradnju i započeti dijalog s vladama zemalja partnera u cilju bržeg ostvarivanja boljih rezultata, u kontekstu bilateralnog partnerstva i sporazuma o pridruživanju;
16. napominje da je u zajedničkom radnom dokumentu službi o okviru za razdoblje 2016. – 2020. Komisija priznala da se financijsko ulaganje EU-a u rodnu ravnopravnost nije sustavno mjerilo; poziva Komisiju da zauzme jasan pristup usmjerenu na rezultate kojim se utvrđuju visoki standardi mehanizama za izvještavanje, evaluaciju i odgovornost te da potiče odlučivanje na temelju dokaza kako bi se financijska sredstva koristila učinkovitije i djelotvornije; traži izvješće kojim bi se točno odredilo kolika su sredstva konkretno namijenjena integraciji rodne ravnopravnosti i koji su najznačajniji postignuti ciljevi;
17. ističe da bi se za situacije tijekom i nakon sukoba Akcijski plan za ravnopravnost spolova u većoj mjeri trebao usmjeriti na uvrštanje rodne ravnopravnosti u kontekst i praksu ostvarivanja širih i sveobuhvatnijih ljudskih prava te dobrog upravljanja;
18. skreće pozornost na obvezu Europske komisije koja se odnosi na promicanje ravnopravnosti spolova i integriranje rodne analize i perspektive u sve instrumente; poziva na zauzimanje tog pristupa u svim instrumentima EU-a, osobito u Europskom instrumentu za demokraciju i ljudska prava;
19. poziva na promicanje politika i mjera usmjerenih na obrazovanje djevojčica i jačanje

njihova položaja koji iz toga proizlazi; ustraje u osnaživanju nevladinih organizacija koje štite živote djevojčica i žena te se zalažu za njihova prava i jačanje njihova položaja;

20. ističe potrebu za uključenjem i prisutnošću žena u gospodarskim sektorima koji su važni za održiv razvoj; ističe da poduzetništvo ima važnu ulogu u jačanju prava žena; u tom kontekstu poziva da se pojačana podrška pruži lokalnim malim i srednjim poduzećima, osobito poduzetnicama, i to uz pomoć mikrokredita, kako bi im se omogućilo da profitiraju od rasta koji donosi privatni sektor;
21. podsjeća da su EU i države članice obvezne prilikom provedbe i izrade migracijske politike EU-a poštovati prava djevojčica i žena koje se nalaze u položaju migranata, izbjeglica i tražitelja azila; u tom kontekstu poziva na ponovnu ocjenu suradnje operacije EUNAVFOR MED Sophia s libijskom obalnom stražom, uzimajući u obzir navode o sustavnom seksualnom nasilju nad ženama u centrima za zadržavanje na libijskom tlu;

INFORMACIJE O USVAJANJU U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

Datum usvajanja	23.1.2018	
Rezultat konačnog glasovanja	+: -: 0:	53 5 0
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Lars Adaktusson, Michèle Alliot-Marie, Nikos Androulakis, Francisco Assis, Petras Auštrevičius, Amjad Bashir, Bas Belder, Goffredo Maria Bettini, Victor Boştinaru, Elmar Brok, Klaus Buchner, James Carver, Fabio Massimo Castaldo, Lorenzo Cesa, Javier Couso Permuy, Arnaud Danjean, Georgios Epitideios, Eugen Freund, Michael Gahler, Iveta Grigule-Pēterse, Sandra Kalniete, Tunne Kelam, Janusz Korwin-Mikke, Andrey Kovatchev, Eduard Kukan, İlhan Kyuchyuk, Sabine Lösing, Andrejs Mamikins, Alex Mayer, David McAllister, Tamás Meszerics, Francisco José Millán Mon, Clare Moody, Javier Nart, Pier Antonio Panzeri, Ioan Mircea Pașcu, Alojz Peterle, Tonino Picula, Jozo Radoš, Sofia Sakorafa, Alyn Smith, Jaromír Štětina, Dubravka Šuica, László Tőkés, Miguel Urbán Crespo, Ivo Vajgl	
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Brando Benifei, Marek Jurek, Jo Leinen, Miroslav Poche, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Traian Ungureanu, Bodil Valero, Marie-Christine Vergiat	
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 200. st. 2.	Beatriz Becerra Basterrechea, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Barbara Kudrycka, Tiemo Wölken	

**KONAČNO GLASOVANJE POIMENIČNIM GLASOVANJEM
U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE**

53	+
ALDE	Petras Auštrevičius, Beatriz Becerra Basterrechea, Iveta Grigule-Pēterse, İlhan Kyuchyuk, Javier Nart, Jozo Radoš, Ivo Vajgl
ECR	Amjad Bashir
EFDD	Fabio Massimo Castaldo
GUE/NGL	Javier Couso Permuy, Sabine Lösing, Sofia Sakorafa, Miguel Urbán Crespo, Marie-Christine Vergiat
PPE	Lars Adaktusson, Michèle Alliot-Marie, Elmar Brok, Lorenzo Cesa, Arnaud Danjean, Michael Gahler, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Sandra Kalniete, Tunne Kelam, Andrey Kovatchev, Barbara Kudrycka, Eduard Kukan, David McAllister, Francisco José Millán Mon, Alojz Peterle, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Jaromír Štětina, Dubravka Šuica, László Tőkés, Traian Ungureanu
S&D	Nikos Androulakis, Francisco Assis, Brando Benifei, Goffredo Maria Bettini, Victor Boştinaru, Eugen Freund, Jo Leinen, Andrejs Mamikins, Alex Mayer, Clare Moody, Pier Antonio Panzeri, Ioan Mircea Paşcu, Tonino Picula, Miroslav Poche, Tiemo Wölken
VERTS/ALE	Klaus Buchner, Tamás Meszerics, Alyn Smith, Bodil Valero

5	-
ECR	Bas Belder, Marek Jurek
EFDD	James Carver
NI	Georgios Epitideios, Janusz Korwin-Mikke

0	0

Korišteni znakovi:

- + : za
- : protiv
- 0 : suzdržani